

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. — Претплата се полаже у Београду код Уредништва „Краљ-Миланова ул. бр. 16. Теразије“ а у унутрашњости код овлашћених скупљача или на пошти. — Цена је листу на годину 20 динара, на по године 10 динара. За иностранство на годину 30 динара. За писаре при начелствима, практиканте у опште, општинске писаре оних општина које су већ претплаћене и за жалдарме, у пола цене. Поједини бројеви не продају се. — Рукописи не враћају се. — Писма само плаћена примају се. — Огласи примају се по погодби.

ЛИСТ УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК Н. ДИМИТРИЈЕВИЋ

НАШИМ ЧИТАОЦИМА.

Још који број, па „Полицијски Гласник“ завршује прву годину свога опстанка.

Наши читаоци имају досадање бројеве пред собом и могу лако оценити: колико је наш лист одговорио свом обећању. Са наше стране слободни смо само напоменути: да је сва српска штампа, без разлике партија, поздравила наш лист са похвалном оценом и, у исто време означила га као праву потребу у нашем дрштвеном животу.

Такав пријем у новинарству и леп одзив, који смо нашли у публици, храбре нас, да у овом нашем предузећу продужимо с већом вољом и јачом снагом.

Ми ћемо се и у новој години трудити, не само да оправдамо успех, који смо до сада имали, него да наш посао на листу још више развијемо и обилатију садржину поштованим читаоцима изнесемо.

Тако, одмах у *првом* броју, који ће изаћи на нову годину **почеће опет излазити „Тасина Писма“ из бечке полиције.**

Радови г. Тасини познати су и у нас и на страни. Ранија његова писма из берлинске полиције, читали су наши читаоци, и сва наша штампа поздравила их је најодличније. **Али писма о бечкој полицији биће још интересантнија, и донеће богати материјал за реформу наше полиције.**

Осим тога, „Полицијски Гласник“ расправљаће сва питања полицијско-правна; штампаће упутства за полицијске чиновнике; износиће ислеђења из наше и стране праксе; штампаће редовно слике и потере злочинаца и опасних лица; и најзад, за забаву публици доносиће истините приче из наше и стране криминалистике.

Лист ће излазити као и досада, једанпут недељно; ну по потреби биће и ванредних бројева. Цену листа изменићемо и у идућем броју биће та измена објављена.

УРЕДНИШТВО.

ПОЛИЦИЈСКЕ РЕФЛЕКСИЈЕ

(НАМЕЊЕНО ПРЕСТОНИЧКОЈ ПОЛИЦИЈИ)

ИШЕ

Један члан београдске полиције.

(НАСТАВАК)

* * *

Ми истакосмо као једну од најглавнијих махна у општем карактеру београдске полиције да је: — *у неразумеване свога положаја и без духа у своје циљу.*

Да разгледамо те две њене карактерне црте.

Још у почетку ових редака, дајући само општу идеју полицијске физиономије, истакли смо, да се она нарочито огледа у престоничким градовима.

То је опет природна последица централизовања свега културног, прогресивног и политичног живота у престоницама.

Та карактерна црта престоничких градова и чини издвојеност престоничке полиције од остале полиције у земљи.

На Западу, то издвајање престоничке полиције од остале полиције огледа се најбоље у самој *формацији, организовању* престоничке полиције и полиције по осталим градовима.

И у нас, у организацији полиције учињена је разлика *између полиције у земљи и полиције у престоници.*

Прве почетке заснивања опште полиције у земљи налазимо још у „Уставу књажевства Србије“, од 14-тог фебруара, 1835. г.

По том Уставу, а на име у гл. III-њој, тач. 6-ој „законодатељна и законвршитељна власт јесу:

а. Књаз, и

б. Државни Совјет, *састављен из шест попечитеља* поједини и раздвојени струка дјела народни, какоти: правосудија, внутрењи дјела, финансија, инострани дјела, војени дјела и просвешченија, и из неопредељеног числа државни Совјетника и председатеља Совјета с главним секретаром Совјета“.

„Попечитељу внутрењи дјела“ стављено је у дужност: *„завести полиције и предписати исправничествима обште уредбе, како ће се мир и поредак у земљи и на граници одржавати, како ли полицајна војска по земљи расположити; ово последње у договору с попечитељем војни дјела. — Мотрити, да се у земљи тајна друштва не држе и списати правила противу њи. — Мотрити на просјаке и друге скитнице. — Предписати правила, како треба давати паспорте онима, који иду по земљи путовати. — Подићи и уредити нужне тавнице и бринути се о њима по уредбама, које би попечитељ правосудија предписао. — Изнаћи средства како би се страни људи у Србију насељавали и олакшати им насељавање.“**

У даљем сталожавану и уређивану српске државе, у тим првим њеним скристзиливањима, наилазимо на издвајање и све правилније и правилније погледе и дубље схватање опште полиције у земљи, — полиције сигурности.

Тек наговештени општи појмови полиције у 1835. години, већ у 1839. год. детаљишу се и сигурнији су у исказивањима.

* Види „Указ о саставу државног савета и кнежевог кабинета, о дужностима савета и појединих министара и чиновника у савету и министарствима“, од 14. фебруара, 1835. год., тач. 103., 104., 105., 107., 108. и 119. Збор. 30. стр. 23.

Тако, „Устроеније централнога правленија књажества Србског“ од 29. маја, 1839. године, чинећи поделу централних ресора, на основу „Устава књажества Србије, т. ј. султанског хатишерифа“, од 1838. године организује нарочито „Пошечителство внутрени дела“, које, „по различности струка“, обухвата: „а.) оделеније полицајно-економическо, б.) оделеније карантинско са санитаром, в.) оделеније војено“.

Чл. 5. „Устројенија централнога правленија књажества Србског“ износи општа начела полицајне сигурности. Интересное је, бар са здравих мисли, које се излажу, да цитирамо поминути члан: „К оделенију Полицајно-економическом принадежи: у извршење доводити, и под надзирање узимати све оно, што се вообште поредка земаљског, мира и безбедности обштенародне у внутрености каса. И по томе по струци овој под њим* ће стајати сва Начелничества окружна, њему ће се односити, од њега налоге примати и њему известија давати. Он ће се о сходним средствима бринути, како да се уклони све оно, што би мир и поредак нарушити могло, а уводити све чим би се безбедност подпомагала, као на пр. наставленија ради точности издавања и прегледања пасоша давати, скитнице, беспослицаре и просјачине истребљивати и на рад управљати сходним средствима и заведенијама“.

Упоредо с организовањем централне управе јавља се, по датуму нешто раније, „Устројеније окружни начелничества, и главне дужности срезских начелника“, које чини административну поделу „Србије“ на „17 окружија“ и детаљнише општу полицију у земљи.

То је историјски развој, само у најповршнијем тангирању, опште полиције у земљи.

Међу тим већ у јулу 1839. године наилазимо на први зачетак издавања престоничке полицајне од опште полиције у земљи.

Тај се зачетак јавља у најпримитивнијем облику.

У „Устројенију Обштина“, од 13. јула, 1839. године, којим се, између осталог, општине, „по различју своје, деле на 3 класе, тако да у прву класу спада за сад само Београд, у другу окружне и остале вароши, а у трећу све општине селске“, — Београд као општина прве класе постоји још и „с тим додатком, што ће према пространству места и множини дела персонал умножити, и ради точнијег одправљања дужности расположеније и поделеније учинити се, између дела по струци судејској с административном, и дела по струци полицајној“.

Даља, у том „Устројенију обштина“ свега два прописа детаљнише ту дужност општине београдске „по струци полицајној“.

Ради интересности, да их цитирамо: „По струци полицајној исти председатељ суда примирителног бит' ће Управитељ вароши, коме ће се ради точног одправљања дужности дати два полицаја, један писар и један практикант, а толико кварталника, на колико части варош раздељена буде, и довољно число пандура. Цело пак тело, како по струци судејској, тако и полицајној, зват' ће се Управитељство вароши Београдске.“

„У круг дјелатности управитеља са својим персоналом спада ће сва дела по струци полицајној, која у срезским начелницима припадају, извршивати, као у смотрењу одржавања јавног мира и поредка, опште и јединствене безбедности, општег здравља, чистоте, страни и домаћи слугу и њихова поредка, скитница и т. д. И у одправљању дужности сви придржават' ће се у споразуменију са начелником окружним и односит' ће се по различности дела непосредствено надлежним попечитељима, и од њих ће налоге и наставленија примати.“**)

Интересно је још да напоменемо, да је детаљисана дужност општине Београдске у времену престоничке полицајне службе, била учињена „Уредбом о дужностима чиновника, кварталника, буљукбаше и пандура Управе вароши Београда“, од 1-ог новембра, 1840. године, ВМ 1231, СМ 857. Те уредбе нема штампане у „Зборницима закона и уредаба“.

Из ове фазе свога издавања од опште полиције у земљи али још спојена с београдском општином, „Указом“ од 20-ог

* Под „Директором или попечитељем внутрених дела“ — министром унутрашњих дела. — У свима цитатима задржан је стари правопис — само модерно исписан. Писац.

** Види „Устројеније обштина“, од 13. јула, 1839. године, тач. 4. 7. и 8. Збор. 1. стр. 94. Писац.

децембра 1841. године ВМ 1730, престоничка полицајна постаје потпуно издвојена и почиње да фунгира као самостална полиција за престоницу и град Београд.

То је први историјски а тачан моменат кад београдска полицајна добија свој први облик праве престоничке полицајне.

У том „Указу“ то се исказује на овај начин: „... да би се и у вароши овој, као што важност места и због централног у њој Правленија, потребност зактева, бољи и тврђи поредак и сигурније полицајно надзирање држано; и по томе у согласију са Саветом решио сам, да општини у напредак остане само примирителан суд, а Управитељство по целој полицајној струци, да се од истог оцепи, и под непосредствено старање и руководство Правитељства узме и к осталим правитељственим надлежателствима причисли. А зато, што ће се у напредак Управитељство вароши ове, као Правитељствена месна полицајна власт сматрати и држати, да се и сви у њему чиновници и служитељи, не као до сад, од части из прихода општински, него са свим из касе Правитељствене онако плаћају, као што је то у особеном акту назначено. Под именом чиновника, који Управитељство сачињавају, разумевају се управитељ, два полицаја и писар, а к њему придодани служитељи јесу: четири кварталника, један буљукбаша и једанаест пандура, којима се дужности оне исте предписују, које су у уредби, од 1-ог новембра, 1840, ВМ 1231 СМ 857*) изданој означене, колико ова по чисто полицајној струци гласи, и то дотле, док се како за полицију окружја, тако и за исто Управитељство подобателни закон не изда“.

Као што се јасно види из овога указа, који се сам довољно коментарише, обухваћени су сви карактерни знаци по којима се престоничка полиција и разликује од осталих полиција у земљи.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ИСТРАГА

VI

О крађи.

(НАСТАВАК)

Сем наведенога ваља знати и то, да такве индивидуе не носе уза се готово никаква пртљага; једно за то, што га и не требају, а друго, што им је без пртљага лакше тражити по њих згодан купе, што га могу лакше мењати, седишта променљивати и из њега лакше излазити и т. д. Је ли покрађени поле добар посматрач, то ће се од њега лако моћи докучити, да дотичне индивидуе баш нису „потпуно чисте“. Ако су били у каквом сељачком купеу, и издавали се за мирне и добре сељаке, то ће се на њима приметити, да или немају радничке руке, или немају онакову обућу, каква се у томе крају носи, или ће се на њима приметити, да се у понекој грани пољопривреде ништа не разуму, само ако се о томе разговор заподене и т. д. А ако су се такве индивидуе издавале за нешто „веће и отмено“, онда ће се још лакше моћи провидети шта су и ко су, јер ће се та њихова назови отменост ма у ком погледу изјаловити. Наравно да у таким приликама на први поглед ништа сумњивога у очи не пада, јер је обично све на њима као: капут, прелук, сахат са ланцем, манжетне, краватна и т. д. у своје потпуном реду и одговара онаким особинама, за какве су се и издали. Али ако се на њих добро пажња обрати и на све оно, што на себи имају, то ће се врло често моћи да приметити, да или им кошуља није са свим чиста, или да им чарапе или обућа нису баш као што треба, и најзад ако се на оделу не приметити што сумњивога, то ће се онда извесно таково што по рукама приметити. Онај, који на све то пази, лако ће према потреби дати иследнику тачан опис таквих индивидуа. Свакојако је међутим потребно, да сваки иследник у канкретним случајевима, потанко о свему наведеном испита дотичног посматрача, јер се може врло лако десити, да овај што и нехотице заборави да спомене што је видео и

* Ове уредбе, као што смо горе напоменули у „Зборницима закона и уредаба“ нема. У старој архиви Управине, која је кроз пропала из ранијих година, такође је нема. Не знамо, да ли је има у министарству унутрашњих дела.

приметно, а које може да буде од неоцењиве вредности за проналазак самих кривица.

Нарочиту улогу има помагач гостионичких лопова, који се увлачи у собу гостионичку онда, када у њу путник још није ушао, или када овај већ спава. Ако такав помагач буде примећен, он се на стављена питања брзо уме да довије ваводећи, да је тамо позван и издвајајући се за обућара, берберина, кројача и т. д. Ако дотични, који га је приметно, буде са његовим одговором задовољен и умири се, онда се овај помагач мирно и лагано одатле удали, пошто се претходно код дотичнога путника извини. Падне ли пак на њ' сумња и назове ли се његов поступак „дрскошћу, безобразлуком“ и т. д., онда се такав помагач обично опет довија, те изађе у ходник вичући: „Чујете, ово није она соба у коју сам упућен, па за то ми реците, у који број да идем!“ Ако је пак неко лице, за које се поуздано знаде у којој ће гостионици одседети (одређено да буде покрађено) онда обично и помагач одседа у тој гостионици и гледа, да на сваки начин добије собу на истом боју и у близини тога лица. На тај начин не само да може одатле све што му је нужно расматрати, но шта више може према потреби лакше и у собу дотичног ући, на на начин, који је напред поменути.

Много је теже и разноврсније делање помоћника кесарошевог по улицама и на вашарима. Он у таким приликама мора вештачки да изазове какву грају, било да људе на нешто необичнога упозори, или сâм да буде предмет њихове пажње. Он се учини као да му је позлило, претвара се као да је пијан, сулудаст или луд, шта више представља им као да је изненада покрађен, или заперене ма с' ким какву кавгу. Пође ли му за руком, да начини грају, или да се свет око њега скуп, онда је у таким приликама лако красти, и на сваки начин много лакше, но у другим околностима. Исто тако задржава помагач онога, који је одређен да се покрада, прича му што год, показује му нешто, упозорује га на какву опасност, даје му што и т. д. — Деси ли се пак да на лопова пази неко трећи н. пр. какво званично лице, пратиоци дотичног лица коме се крађа хоће да изврши, или ко други из публике, онда се помагач на све могуће начине труди, „да се ограда“ т. ј. да пажњу таквих лица отстрани, или сâм да се тако претвара, да лопов буде потпуно осигуран у извршењу свога посла У таким приликама оваки се помагачи често служе и овим одиста врло вешитим сретством: т. ј. они се почну на дотичном месту разбацити и рукама и ногама тако, да у такој позитури изгледају много или бар дупло шири, него што су у самој ствари. Таким својим поступком одстране они пажњу поменутих лица од самога лопова, и овај врши онда свој посао сигурно и неопажено.

Нарочито вештина помагачева састоји се у томе, да се дочепа онога, што је лопов од некога украо. То бива наравно на веома различите начине: или се он на уговорен начин догура до лопова, те му овај оно што је украо тутне у џеп; или лопов испусти украђено на земљу, па то помагач пажљиво и неопажено дигне и т. д.

Шта сва помагачи у таким приликама чине, и какве мајсторije употребљавају, видеће се из ових веома интересних марифетлука њихових: Помагач забоду на самом врху своје ципеле оштру иглу. Кад његов другар — лопов — испусти украђени новчаник, он онда исти набоду на ту оштру иглу и савијајући колено, дигне га до испод свога огртача, па га онда лако руком зграби и сакрије, не морајући се сагибати, што кад би учинио, можда би на њ' каква сумња пала. Једном је опет једна помагачица стојећи и брзо изула једну своју ципелу, и како је била босонога, дочепа голим прстима новчаник, што га лопов беше испустио. За тим подиже ту ногу до испод сукње, где се налазио један повећи џеп и помоћу дигнуте ноге спусти у њ' на највештији начин украђени новчаник, па онда ту ногу опет опружи и стојећи, али веома брзо опет ципелу навуче тако, да ништа рукама радила није, нити се је сагибала, те је према томе наравно и њена радња неопажена остала.

Још вештије је у томе послу поступила једна врло млада девојка. Она имаћаше до душе на ногама широке чараве, али ове беху на прстима тако јако исечене, да су јој прсти били са свим слободни. Помоћу њих беше она шчепала новчаник, кога је прави лопов намерно испустио био. За тим је вешто

и неопажено тај новчаник помоћу прстију угурала у чараву. Чим је у томе успела, она се је онда полако удаљавала од тога места, и чим јој се згодна прилика указала, она је украђени новчаник из чараве извадила и са њим умакла. Прави лопов беше одавно под сумњом да по варошима краде, и више је пута због тога био и ухапшен; али се дуго времена ништа противу њега није могло доказати, јер се оно што је украо, никада у њега није могло наћи. Узрок томе био је тај, што је тај прави лопов увек долазио на вашар са свим са супротне стране од речене његове помагачице, те и ако је на њ' сумња пала, да је покрађу извршио, та његова помагачица беше већ одавно са покрађом на напред поменути начин умакла, а он остао тако оправдан, јер се код њега ништа од покрађе није могло наћи. Али поред свега тога и лопов, а и та његова помагачица падоше најзад у клопку. Један веома извекбани жандарм, који је тога лопова често на вашару виђао, упне се из све своје снаге да пази, ко се обично у близини његовој (тога лопова) налази. После подужег мотрења, опази он да та девојка никако не испушта из очију онога осумњиченога, и да му се све више и више приближује. Најзад примети он како лопов поред себе испушта украђени новчаник и како га и на које начин та девојка односи, те му је онда ствар била потпуно јасна и он затим учини оно, што је морао да учини и што му је дужност његова налагала.

Готово тако исто поступају и помагачи оних лопова, који крађу врше по дућанима.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

АРХИВА

(СВРШЕТАК)

№ 7.545 17/XI 97. г.

Суд општине Јагодинске № 783 10/XI

шаље суду 37 динара наплаћених од Милivoја Савића, опанчара за његовог повериоца Марка Петровића, колара овдаш. С№ 453/97.

Ова акта када се здруже са предметом предају се депозитном одељку суда, јер се новац налази уведен у депозитнику ради предаје повериоцу на депозитну књигу и у протоколу решења треба развести:

18/XI 97. акта предата депозитору — или депозитном одељењу (како где).

Из ово неколико забележака, може се доста јасно видети, како и на који начин треба водити деловодни протокол, ако се хоће да постигне ред и тачност.

Сад о регистру.

У регистар се понова увде, сви они предмети, који су прошли кроз деловодник, но тако, да у регистру сваки без разлике предмет има отворену своју партију.

Спорови се заводе на обе парничне стране.

Кривице на оптуженог.

Маса на лице чија је маса и то кад се маса образује.

Остали предмети тако, како ће се одма у време ма какве појаве за тражбу предмет одма моћи наћи, т. ј. треба завести акт у регистар на сам предмет о коме је реч.

На пример. Има да се саопшти какав страни акт коме, онда се у регистар заводи на име онога, коме се шта има саопштити и не на оно надлештво, које тражи саопштење. Начелник срески тражи, да се кулуком оправи друм који води од Остружнице до Умке. Акт се неће заводити на „Начелник срески“ или како другче но на „Друм Остружница — Умка да се оправи наређује начелник среза посавског“. Начелник срески тражи да му се поднесе извештај о храни у општинским кошевима. Акт ће се завести на „рана у општинским кошевима“. Међу тим ако је тражен извештај о исправности самих општинских кошева, онда се заводи „Кошеви општински у каквом су стању пита начелник срески“. Тако, ако је тражен извештај о школи заводи се на „школа“ и т. д.

Дакле све што пред суд долази у регистар се увде на предмет.

Прва нумера партије у регистру зове се Р№ т. ј. регистрова нумера, све доцније нумере које по тој партији долазе

у протоколу хронологијским редом, нижу се на исту партију и на сваку се одма испод једне деловодне нумере означи и РМ, а на дну сваког акта износе се све нумере које су нанизане на ту партију, како би се предмет могао одма здружити са ново дошавшим актом, а да се неби морао регистар поново отврати.

Најозбиљније треба пазити, да се предмет два пута не заведе у регистар, то јест, да се једном предмету не даду две партије, јер у том случају ставља се велика сметња за одржавање акта, а то је један од најважнијих послова у свакој архиви, ако се жели да послови надлештва иду брзо и тачно.

Веће архиве а ради саме контроле да је регистар тачан и уредан требале би да уведу нумералник. Нумералник је књига са толико хронолошким редом постављених нумера, колико их има деловодни протокол за текућу годину. Када се предмет здружи онда се преносе нумере у нумералнику од РМ па на сваку која је доцније на дотичну партију нанизана, а најмлађој се прида РМ и означи се коме је предмет дат на рад. Овим се постижава двоје: контролише се регистар и ако се где деси каква погрешка, она се може одма исправити, и друго по овој књизи може се увек знати код кога је предмет на раду.

Сви они предмети за које је где писано са извесним захтевом и гди је тражен одговор или наплата, слажу се у акта „одговор чекајућих“ а она која су коначно свршена одма се фасцикулирају. Са овим не траба одуговлачити никад, јер ц од тога много зависи да се постигне оно што се жели. Дакле акта која чекају одговор треба хронолошким редом сложити, а она која су свршена одма везивати у фасцикуле. То је правило од кога не треба одступати. Они предмети који нису окончани, али нису ни за „одговор чекајући“ као што су: пресуде, решења, наредбе и т. д., за које треба чекати још за испуњене или за жалбу, треба држати одвојено у раду са назначењем „рокова“. Ова се акта чешће претресају ради уверења да ли је остављени закони рок још за испуњене извесне обавезе прошао па ако јесте, онда се на пресудама ставља „нема жалбе“ на наредбама, „није поступио по наредби“ и т. д. и онда се предају суду ради даљег поступања. Исто тако треба и одговор чекајући претресати бар једном у месец дана, ради увере да ли су акта добро сложена, јер и поред све пажње деси се да се по неки предмет сложи прекоредом, па је онда узалудна сва тражња, кад он није на оном месту гди треба да је.

Новчане предмете одма пошто се здруже треба предавати депозитном одељку, без икаквог одлагања, да добију депозитну нумеру и да су на месту за поступање са новцем.

Забране треба такође да имају своје нарочито место, пошто их извршник преда суду по извршењу исте, а то с тога, да чекају оправдање т. ј. тужбу за осуду дуга. Када забране нису оправдане у року од три дана од дана саопштења, предају се суду на решење по пропису § 14 грађ. поступка.

Тужбе су код пријавника или код онога који их прима у суду и који одређује рочишта. Оне се слажу по нумерама онако како су пред суд дошле и тако се рочишта редом и одређују. Сем ако који предмет није хитне природе. Хитни предмети предвиђени су у § 102. грађ. поступка.

Они предмети т. ј. пресуде по којима се имају полагати заклетве, требају такође да имају своје место и да су редом сложени, те да се редом и одређују рочишта за полагање заклетве.

Она акта која су подпуно свршена и која су сазрела за извршење, треба одма предавати извршитељима ради извршења. При извршењима треба се држати одредбе § 24. грађ. пост. те да се неби изазивале жалбе противу одуговлачења, и све то чини велики посао и суду а убија му углед — ауторитет код грађана.

Фасциклирање акта.

За овај рад има два начина. Један је, да се акта фасцикулирају по деловодном протоколу, тако, да се на неколико важнијих нумера предмета у остављеној рубрици зато незначе „Ф I ред 1—97 па на даље докле се једна свеска — фасцикла — довољно не попуни. Затим долази Ф II и 1 до даље. Други је, да се акта одма, по завођењу у регистру, како долазе, у оној нарочито зато отвореној рубрици и фасцикулирају, истим горњим редом, докле се редни број за сваку фасциклу не допуни, са оном цифром, која је одређена за сваку фасцикулу. Ја сам за овај други начин фасциклирања, јер држим, да је

правилнији, с тога што сваки акт који је заведен у деловодни протокол добије и број Ф. и редни број исте, те ако би и залутао, или се неби одма могао здружити, тера нас он сам, да се уверимо, да ли већ предмет није дошао као свршен у своју свеску, или ћемо га наћи негде на раду по овом броју. Предмети који су свршени, долазе на своје место по хронолошким редом броју у фасцикулу, а они који нису ту, видеће се где су, по деловоднику или нумералнику, а што је најглавније из самога регистра, када се предмет тражи може се видети у којој је свесци — фасцикули.

Оволико ради једно образности у раду по нашим општ. судовима, која је врло нужна те да се послови сређују онако како треба.

КРАЂА НА ЖЕЛЕЗНИЦИ

Лоповске операције

— Да бележим? Па, вала, и можеш! Само, дотерај мало по књишки; да буде занимљивије, ако, по несрећи будеш дао и у новине, — рекао је једноме бившем полицајцу Лаза Ђак, пре неких година, у кафани код „Талијана“ у железничкој улици...

Ми просто исписујемо оно, што је био том приликом забележио тај полицајац, који је и данас у животу и јамчи за овај напис.

Ево тих бележака:

— Ја сам се волео са Ирином, ћерком наше „опште мамце Перке“. Красна девојка, ама и — паметна. За наш посао просто рођена!.. Па што уме да се претвара — видећеш! Све ћу ти лепо испричати. Знаш, и ја сам учио мало школа, па умем где треба и да — закитим!.. Еле, ја сам се, с допуштењем моје мамце Перке, кренуо са Ирином у Ниш. Хајде, велим, да тамо окушамо нашу срећу. У Београду си вечито на опрези, да те жандарм за јаку не дочена... Тамо сам мање познат... Казао сам Ирину шта треба да ради, ако на путу увербамо „добрну тицу“. Били смо обоје лепо обучени. Она је имала о врату лепо путничку торбу од финог енглеског лџа. Изгледаше нека „гувернанта“, која путује у Софију каквој високој породици. Бога ми, изгледаше отмена и „грациозна“... Дошли смо до железнице заједно, а ту се растадосмо. Помешасмо се у ону гомилу око билетарнице. Ама, ми смо се већ споразумели: да узмемо II. класу, па наравно да се онда случајно нађемо у једном купеу... Узмемо карте, и пођемо, сваки својим путем на перон, јер је звоно већ било објавило скори полазак... Прво ја уђем у један купе да осмотрим, имали тамо каквог „згодног“ путника за наш посао. Окренем се лево и десно. Нема. У једноме крају дремуца неки јеврејин. Погледам мало боље, и познам једнога помоћника мењачког. Тек знам, да са новцима ради. Згодна прилика. Учинио ми се, да сам му на десној страни видео нешто „нагумано“ што је по свој прилици био новчаник. Изађем напоље и дам знак Ирину да улази. Она поносито уђе у купе. Окрете се охоло и заузео место према младоме јеврејину. Ја сам се чинио, као да на њу нисам никакве пажње обраћао. То је и она чинила. Села пребадив ногу преко ноге и гледа кроз прозор. Сунце је лепо сијало. Његови зраци падаху кроз прозор на лице Ирине и чињаше је још лепшом и дражеснијом. Млади јеврејин гледаше испод ока на Ирину. Проща га је дремка. Често се врпољи на своме седишту. Ирина се смеши... Воз се у то крену. У томе купеу свега нас троје. Ја заузео место до јеврејина па се налактио и читам неке новине. То сам хтео за то, да ме доцније као сѝн ухвати... Чуло се хуктање точкова железнице а кроз тај тутан разабрах глас јеврејинов:

— Куда путујете госпођице?

— До Ниша. Тамо ћу остати један дан код тетке, па онда идем у Софију...

— У Софију?... Тамо ћу и ја.... Молим лепо, да ли и тамо имате родбине?

— Не. Позвата сам преко посланства бугарског у двор... Јеврејин се трже. То сам приметио по лакоме треску седишта. Посланство, двор, чудновато је дејствовало на њега.

— Тако?... најзад промуца. Наста мала почивка. Јеврејин опет отпече.

— Лепо, пријатно време.

Ирина ништа не одговори, само се ђаволски на њ насмеши. Тај осмех охрабри сина Мојсеова, па се све више упушташе у разговор са Ирином. Ја сам као дремуцао и непрестано зевао. Ал' ми из потаје очи вребаше на његов новчаник. Имао сам оштре маказе. Врло добра справа за фино сечење капута, гунџа, иберцигера и т. д. Маказе сам неприметно држао у рукама... Воз је био близу првога тунела. Ту ће, мишљах, да одпочнем своју „операцију“. Ако ми добро испадне посао за руком. Ирина зна шта ће после да уради...

Пара јако запишта. Беше то знак да смо близу тунела. Почех по мало хркати. Ирина се нагла према путнику па му нешто живо говори. Он слуша па — чисто не дише... Ко зна шта је у томе часу мислио?... Воз улазаше у тунел... Нејасна светлост мале лампе жалосно је осветљавала наш купе. И путник се нагао према Ирини. Тражио је јамачно њене усне. Осећао сам на близу његов врео дах... Ирина се поче уклањати. Он се све више примичаше њој. Згодан тренутак. Био ми је са новчаником на домаку. Превукох маказе у правцу те стране, и брзо дохватих новчаник. Још само за један тренут путник се тискаше уз Ирину, па воз изађе из тунела. Пара опет јаче писну и ја се као пробудих из дремежа. Ирина озбиљно седи, а сва се запламтила у лицу. То је било извештачено руменило, а можда је дошло и из узбуђења, да ми посао не пропадне. На првој станици изађе Ирина. Ја јој брзо додах новчаник. — Гле, моје сеје! рече улазећи у купе. Окренете се путнику, па му кроз прозор показиваше прстом на неку женску, која је пред станицом била у гомили жена и људи. То је моја сеја! Морам овде изаћи. Нисам је видела има 10 година. Слатка моја сеја!... Говорећи тако узела је свој жакет и сунцобран и навалице се освртала и тражила другу рукавицу. То је чинила да железница да знак за полазак, како би могла онда изаћи, јер би се иначе морала поздрављати и љубити са женском, коју никад у своме веку није ни видела. Чу се знак за полазак. Ирина се срдачно опрости са путником. „Сутра ћу осванути у Нишу. Чекајте ме у „Хотел Европи“. То рече и брзо изађе из купеа. Тек што стаде на земљу а воз пође. Путник гледа кроз прозор Ирану, ал не спази ни њу ни њену сестру. Можда су замале за другу страну? Ја опет седох на моје место и мирно се предах сну. Заборавих казати да сам јој и маказе додао са новчаником. Сад је тек настала гужва. Путник примети да му нема новчаника. Нададе дреку. Дојури кондуктер и возовођа. Означи мене за лопова. Ирину од срамоте није ни спомињао. Ја се почех клети, да нисам и да ништа о томе не знам. Да би сваку сумњу од себе одстранио, дадох се својевољно претрести. Све су на мени претурили, и наравно, не нађоше ништа. Најзад је било закључено, да су му на београдској станици неки коцкари новчаник предигли. Или је то било у ономе мувању за билете, или онда кад се гурао кроз гомиле да нађе згодан купе. Решише да о томе извасте власт на првој станици. Кад су на њ управили питање: сумња ли на ону даму, одговорио је са свим одлучно: не, то је честита и карактерна женска. Пуна образовања и такта. Она није ни била у таквом положају, да би ми могла новчаник предигли.

Ја сам се у возу цапао и протествовао. Претно сам јавношћу и свима властима у земљи. Казао сам, да ову ствар нећу оставити ма ме живота стало. На првој станици изишао сам увређен, да се жалим на оваку самовољу првој местној власти. Наравно, да је то био мој „виц“. Изишао сам у варош и мало стао. Знао сам, да ће ноћним возом доћи Ирина. И заста, тачно и на време изађе она из воза и одосмо у варош. Узесмо тамо једну собу под именом мужа и жене, који путују у Стару Србију за — наставнике. Пребројасмо новце. У новчанику је било равно 500 динара у српским новчаницама. Леп ђар. Новчаник бацисмо у њуњик, а новац метух у мој бележник...

— Јеси ли све записао? Тако! Ето, видиш, како се ми довијамо и „мучимо“ само да би могли живети? Тежак живот, али се у прилици богато и наплатимо.

Лаза нам је казао и име тога Евреина. Сад је већ свој газда и радња му врло добро иде. Ономад смо имали прилике да с њим говоримо о овој ствари. Искида се човек од смеха и признаде: „Све је истина Бог их убио, али то ми је за памет“.

ОСУЂЕН КОЦКАР

Сава Богдановић звани „Гега“, на вашару у Пожаревцу, који је био 30. Јуна тек. године, украо је из шпага новчаник Петру Јовићу из Матејевца окр. нишког. У новчанику било је 60 динара у банкама. Као помоћник у тој крађи био му је Коста Мишић из Градишта, такође коцкар и варалица. Првостепени суд пожаревачки, коме су кривци на осуду спроведени, осудио је Саву за ово дело на четири месеца затвора и годину дана полиц. надзора а Косту пустио као невин, пошто се за њ није могло довољно доказа прибавити. И Апелациони Суд, пресудом својом под Бр. 3294. од 22. октобра тек. год., одобрио је ову пресуду првост. суда пожаревач. Сава је спроведен на издржање казне, где ће имати прилике да премишља о непостојанству среће, коју је мислио да ужива у туђој замуци.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

БОРБЕ МАТЕЈИЋ звани „Конзул“

кесарош.

Родом је из Пожаревца; стар је 30 година. Од породице нема нигде никога. Зна запат ћурчиски, али га је давно напустио. Писмен је, вели, само толико, колико му је потребно да „чита фирме“.

И ако је овај „консул“ готово један од најстаријих кесароша, ипак је до сада само једном судски осуђиван. То се има приписати само његовој умешности и вештини. „Не идем ја никад, вели консул, на браву... Јок! Ако може што сигурно да се обрије (осече кеса) добро, а ако не, ницом ништа“.

„У последње време, прича сам „консул“, запат наш веома рђаво иде. Није ти брате, сада као пре, кад му „гешиш пекљарку“ (украдеш кесу) знаш барем да је ту новац. А сада? Сада се мучимо ваздан док му просечемо цеп и магнемо новчаник или „буђелар“ па кад тамо, а оно унутра неки рачуни и менице. Баш ти брате пропадосмо од како прорадише ови проклетни новчани заводи. Новац, браћа, пре нас утуку по булеварима и „тингл-тангловима“ а нама остављају менице, да их ваљда ми за њих исплаћујемо? Не можеш се ни с њима помоћи! Свуда на ђавола стоји „наплаћено чрез“ и т. д. Оно истина и пре смо по некад наседали, али врло ретко. Да вам испричам само један случај мога личног „наседанија“. — Ту је „консул“ испричао оно, што нам је већ г. Таса причао о оном панорамцији на великој пијаци, како му је „консул“ у место сахата, дигао кутију са — помадом. За то преко тога и прелазимо.

Но било је, вели даље „консул“ и већих јада. Да вам и то испричам. Једном на вашару у Гроцкој хтедох да „гешиш пекљарку“ једном сељаку, али ме он осети, па потезе једном тојагом. Да ме је дохватио уби ме на месту. Стругнем ти ја а он замном. Њему се придружише и остали сељаци. Кад видех зло очима, а ја право комесару, који ме — хвала му — заштити од батина, јер да су ме тада стигли сељаци, не бих ти господине данас ово причао“...

„Искрен“ човек. Ама то говори да одобровољи власт, кад је у затвору, па онда да згодном приликом умакне. И ако је данас у слободи, слику му ипак доносимо. Он као „консул“ неће да иде на „страну“, већ гледа да у Србији развија „своју дипломатско-лоповску и коцкарску акцију“. Чувајте га се!

БОКА АНЂЕЛКОВИЋ

фалсификатор и лопов.

Физиономија и сувише маркирана. По лицу му се осуле неке црне пеглице као зрнца од барута. Стар је 45 година. Био

је неко време терзија, па онда удари у трговину пиљарску. Тај посао радио је неко време са великом пасијом, јер је у њему налазио највише „шанса“ за своје недовољне операције. Преварити сељака, оглобити сељанку, „уашити“ на кантару, то је за њега била најмања ствар. Није један пут било, да је 100 ока ораја измерио на својој кантару и нашао 58 са — даром. Заклињао се, да му је кантар *прав* и да је од власти жигосан. Показивао је чак и неке рупе, за које вели да је — државни жиг. Наравно, да је сељак пред таквим државним аргументима морао — ћутати. Тако је то ишло увек. Где је само могао, ту је по нешто придигао. Но на томе се није зауставио. Његов дух тежио је нечим вишим; нечим, где би могао свој неваљали таленат јаче да развије. И почео га развијати прво са фалсификатом а после са опасном крађом. За фалсификат осуђен је 1892. год. а за крађу ове године, и то на 4 године затвора. Он се сада налази на издржању казне у пожаревачком казненем заводу. Његова спољашност показује тиху и мирну нарав, али је у ствари подмукао и готов да учини преступ у свако доба, само кад му се за то прилика појави. Сliku му доносимо у цели, да је читаоци имају пред очима, јер се може лако појавити на каквом крају Србије, и одпочети свој стари занат: крађу, превару и фалсифицирање јавних исправа.

ПЕТАР РАКОЊАЦ

мајстор лажних динара.

Име му је доста познато још из доба хајдуковања, зашта је био осуђен на 12 година робије. Али како код нас има честих помпловања, он је само нешто од ове казне издржао и наставио се у Београду. Ту је продужио свој стари занат али само на модернији начин. Он је привидно радио пиљарску радњу, али му је главно занимање било: прављење лажних новаца — динара. Годинама је он то упражњавао и није се могао ухватити. Врло се вешто чувао. Није он ишао мењачу или ком другом чаршинлији јер је знао да ће ту бити ухваћен. Своје операције вршио је он на друму смедеревском, а ван трошаринског реона. Ту је пресрећао сељаке а нарочито сељанке. Куповао је пи-

лиће, кокошке, ћурке и све што нађе. Али, ако је купио што год за 100 динара, протурио је 50 лажних. Тако је он редовно

упражњавао свој посао, док му једног дана није освануо „црни петак“. На дан 20. октобра тек. год. купио је последњих пет пари пилића од Милице Коцићке сељанке из Врчина. Милица је била што по веле „фифик“ жена. Преварена већ толико пута, избећала се толико, да је могла разликовати шта је добар а шта лажан новац. Кад је већ примила новце и Ракоњац са пилићима пошао да иде, она нада вику. Док си оком тренуо жандарм је био ту, и Ракоњаца ухватио. — Сад је Петар у добрим рукама и премишља о варљивој својој судбини. Нинита му вели није жалије, но што не дочека ове нове динаре. Њих би он тек добро праврио и протурао. Али ако није он могао, могао је други један братац, чију ћемо слику донети у једном од идућих бројева.

ИЗ СТРАНОГ СВЕТА

Необична крађа. — Свет као свет. У њему се догађају многа чуда и покори. Ал' да ће бити *теле* поштовани... Но, да причамо. У Чаколу, неком селу у Аустрији, беша се разнео глас: да се ђаво (буди Бог с нама) јавља ноћу у подобију телета. Тако метаморфозирани враг чуда чини по селу. Носи што дочепана, а његови су нокти оштри, а шапе дугачке. Еле, једне ноћи, у некој кући, остала сама жена са дететом. Муж јој отишао у варош по неком хитном послу. То беше газдинска кућа. Ноћ је била мрачна, да човек, што оно веле, није видео прста пред очима. Могло је бити около пола ноћи. Жена је мирно спавала до колевке свога детета. У један пут врата се на кући иставише и у собу уђе нека — саблазан. Поче полако мекати. Жена се трже. Напреже у мраку очи да што боље види. И зајиста виде — теле. Баш право, истинско — теле. Мечи и њушка око колевке. Жена премрла од страха. Најзад теле поче говорити: ја сам ђаво! Дај ми све паре што имаш у кући. Жена посрћући од страха мету руку под јастук и извади један мали свежањ аустријских банака. „Ево, муцала је у страху. Овде има 200 форината. Узми!“... Још, промрља теле. — Немам, вели сирота жена, а од страха зној је сврмблио. — Имаш, знам ја, мумла теле. Ако недаш, сад ћу ти дете... И ова напаст пође четвороношке колевци да дочепана дете. — Не дирај, врисну жена. Кажем ти да немам а бих ти све дала. Ено, на тавану сува меса и сланине! Узми све... све... И то је добро, промрмори теле па се крену на врата. Затим се осврте. Где је свећа?... У кујни на столу... А палидрвца? Тамо... Добро... Саблазна ова изађе полако на врата. У кујни упали свећу па се успе на таван... Жена дрхће од страха и несвесно пригрлила чедо у колевци. Баш у то доба појави се месна жандармска патрола са оближње постаје. Паде јој у очи светлост на тавану. Слутише жандарми да ту мора бити нечега необичног. Уђоше у кућу. Један од њих украса воштану свећицу. Жена видећи војнике, помисли, да су то помоћници ђаволови, па викну: шта ћете овде? Ваш је друг на тавану! Идите! Дађе вам све!... Жандарми сад тек видеше да је ту неки вражији посао, па пођоше полако на таван. Она саблазан враћаше се са свећом у руци. Жандарми је склепташе и онако у „костиму“ спроведоше је у општински суд. Док се то тако догађаше, један од жандарма похита, да о томе извести поштованог господина кмета. Кметица рече: да кмет није код куће, па и она полете у општинску судницу, да се увери, где се то забавио толико њен слатки муж, „глава целога села“. У мрачноме дворцишту мчаше теле. Упалише брзо свеће. Жандарми здераше са оног чудовишта кожу и — гле чуда! То беше човек! Кметица цикну па полети оној згуреној фигури. „То је мој муж!“ отиште се са њених усана. И, одиста, то беше главом сам поштовани месни — кмет. Разуме се, да су кмета под јаком стражом спровели до прве полицијске постаје. Шта је даље било, може се видети из дотичних судских аката. Главно је овде, да се кмет, имајући на уму предрасуде својих сељана, користио њихвом празноверицом и учинио оно, што је силом свога положаја требао да спречава. Хвала Богу, код нас бар кмет није никада био — *теле*.

Т Р А Ж И С Е

Јован Томић, контролор државне трошарине, оvd. до-ставио је Управи да му је син Јевта 19. пр. м. отумарао не-знано куд и још се није вратио. Јевта има 14 год., раста је средњег; мало погурен; косе црне; очију црних; обрва више смеђих; лица жута, дугуљаста; на палцу леве руке познаје му се да је био порезан. На њему је мевчиков-капут сувише дуг, боје жућкасте, мали капут и панталоне црне, дуго и ши-роко обадвоје, на ногама шабачки опанци с црним капнама и на глави нова зеленкаста шубара. Може се и по говору по-знати. Босанац је. Био је ученик III разреда гимназије а за време ферија учио је тишлерски и шлосерски занат. — Нађе-ног треба упутити Управи гр. Беогр. с позивом на Бр. 25774.

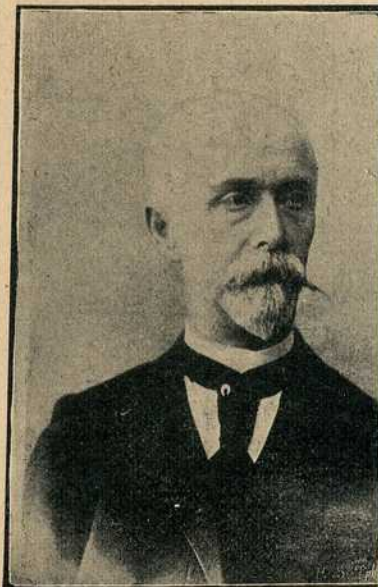
П О Т Е Р А

МАКС ХЕРЦОГ

Овде се Макс представља у две слике. Обе се битно раз-ликују једна од друге. Јамачно је једна из млађих а друга из старијих година. Но црте на лицу потпуно су исте. Нарочито очи истичу индентич-ност лица. Макс је рођен у Мађарској. И сâм тип пред-ставља вам једног од Арпа-дових потомака. Стар је до 30 година. Не жењен. Био је чиновник при једној мађар-ској пошти. Лица дугуљаста; очију граорастих; нос му је мало у лево накривљен: коса му је црна а тако исто има црне, густе бркове. Он је про-неверио у својој дужности извесну суму новача па по-бегао. За то га мађарска по-лиција и тражи. Може га ла-ко нанети пут у Србију. Кад већ дође овамо, он ће умети да се протура и да на сваки начин одстрани од себе па-жњу полицијских органа. Да неби у томе успео, ево му обе слике, по којима га мо-же сваки познати. Овакви људи, који у својој замљи учине какво злочино дело, обично долазе на Оријент и ту се представљају као: а-генти, учитељи језика, пре-дузимачи и т. д. Нема сум-ње, да је многи од њих ин-телигентан и углађен, и да помоћу тога придобијају мло-ге лаковерне људе за своје крајне смерове. Па како Бе-оград све више и више узима облик европске вароши, то се и оваке индивидуе гу-бе у оној гомили свакоднев-них путника са стране. Њима није тешко набавити пасош на туђе име, па с њиме пре-ћи овамо. За то је од преке потребе изнети слике тако-вих лица, по којима се могу лако познати. То ми ево и чинимо. Даље је дужност надлеж-них власти, да пазе на оваке „тице-луталице“ које долећу амо да запливају у нове злочине.

ТЕОФИЛО КЛЕМЕНЦ — ИГЪАТИЈЕВИЋ — ПРИЗИЛЕНСКИ
(НАГРАДА 12.000 ДИНАРА У ЗЛАТУ).

И код нас има — проневерења. И наши казамати нису без својих државних — пацова. Али, што су вешти и одважни лопови на западу, то је нешто нечувено. Они рачунају на — милионе. Пред њиховим очима простире се Колумбија (Аме-рика) са својим новим светом; са својим гризетама, позориш-тима, тркама и т. д. Мисле, кад се доченају тога новог света, да ће онда живети без бриге и уживати туђу замуку. Од та-кових идеалиста за новим све-том, јамачно је и овај Клемен-цо. Да је тако, утврђује је факт, што је, као касир старатељског племињског суда у Петрограду предигао из касе 147.000 ру-баља у вредећим папирима. Тај новац, рачунећи у злату, пред-ставља округлу суму од пола милијуна. Тако огромну суму могао је проневерити само чо-век неваљао и огрезнут у по-року. Страсти за уживањем и

променама, нагнале су овога човека од поверења, да упро-пасти рѣд људи, који су му поверили можда целу своју имо-вину. Теофило је стар од прилике 58 година. Средњег раста; кратко ошишане косе; седих бркова и браде. Шеф петроград-ске полиције наредио је потеру за њим, и ономе који га про-каже или ухвати обећава 4.000 рубаља (12.000 динара у злату) у име награде. Добра зарада за наше полицаје а и за остале грађане. По овој слици треба добро мотрити на ово лице, јер може лако бити да је и овамо код нас свратило. Истина, Аме-рика је свет, у коме овакви људи траже станка и опстанка. Преко океана они се навозе у земљу, где се тешко долази до њихове историје, ал' опет, није згорег обратити пажњу на овога крадљивца и код нас. Можда је Србију предпоставио — Америци.

Јован син Дуке Стојковића, из Јагодине по занату калфа кројачки, извршио је опасну крађу па побегао. Сазнаје се да је око 24. пр. м. био у Крагујевцу и да намерава одатле отићи у Д. Милановац, одакле би лакше могао прећи у Румунију где је и раније био. Он је висок, сувоњав, у лицу смеђ, очи плаве, без браде и бркова, стар до 29 године; зуба ретки и због тога кад говори шушти. — Јована пронађеног треба упутити Начелнику среза белничког с позивом на бр. 18.001 или Управи града Београда на бр. 25.580.

Љубомир Станић, из Ребеље среза подгорског окр. ва-љевског редов I батаљ. краља Карола I. боловао је у Београд-ској војној болници, па је побегао ноћу између 24. и 25. пр. месеца у оделу болничарском. Однео је: 1 капу, 1 оковратник, 1 мундир, 1 панталоне плаве, 1 тесак белгиски, 1 опасак и 1 цогуле. Он је омален, црномањаст, бркова нема; на левој нози има ране. Без других је знакова.

Чеслаус Кијековски, шеф оделења краковског осигура-вајућег друштва, 50 година стар, више него средњег раста, плаве косе и бркова, руменкасте здраве боје лица, плавих очију; снажна тела, импозантне учтивости. Отмено одевен. Тражи се, због преваре и проневерења суме од прилике 100.000 форината. Дознало се да се налази у неком крају Европе ну у непознатом месту. — Треба обратити пажњу на странце па ко овога про-нађе да јави Управи града Београда, с позивом на бр. 25.366.

Стан Јован Петруца, тежак из Дубоана, који је окрив-љен за извршену опасну крађу, побегао је из затвора општине дубочанске, среза крајинског, округа крајинског. Он је стаса средњег, стар 38 година, плав, сувоњав, бркова малих, без браде, од одела има на себи беле старе чакшире, црни гун, црну шубару влашку. Зна говорити влашки и српски. — Тражи се депешом Начелства округа крајинског бр. 10.715 тек, године и Управе града Београда бр. 25.607.

Параскева Пауновић, из Београда, решењем првостепеног суда за варош Београд од 11. новембра 1895. године бр. 2.454, стављена је под суд и у притвор, због просте крађе. Параскева се тражи расписом Управе града Београда бр. 25.505.

Фрања Коблишка, чех, момак Јована Мијајловића, војскара из Краљева, побегла је са коњем, колима и кољачима из Г. Милановца, незнано где. Он је омален, пргав, стар 28 год. у немачком оделу, на глави шешир. — Фрању треба стражарно упутити заједно са покрајом Начелнику среза жичког с позивом на његов бр. 12.624., или Управи града Београда бр. 25.743.

Милан Денић — Савић, калфа тишлерски, стар 25 год., родом из Крагујевца, има се спровести Првостеп. Суду за вар. Београд, због дела лаке повреде тела. — Милан се крије од власти, с тога се тражи. Нађеног треба спровести Управи гр. Београда с позивом на Бр. 25821.

Ана Н., служавка Стојана Данчевића, трг. из Прокупа, 1. ов. м. у вече око 6 часова, покрала је свога газду: у новцу око 50—60 дин. у никлу и бакру и стварима: неколико комада кашика, виљушка и ножева паквонских, две кашичице сребрне и једне папуче, — па побегла. Она има 17—18 година, стаса је средњег, у опште плава. Од одела има на себи: једну хаљину грао, на глави или око врата једну мараму шарену, на ногама штифлетне. Родом је из Вуковара. По депеши начелника округа топличког наређује се тражење. Нађену треба упутити истом начелству, или Управи града Београда, с позивом на број 25.937.

ОЦЕУВИЦА

Ма како да смо хладни, пишући ове ретке, нас подумима ипак нека одвратност, кад помислимо само, да деца заборавају према својим родитељима све обзире дужности и поштовања. Нећемо спорити, да има родитеља — нарочито у маси, која је необразована — који су према деци сувише безобзирни, а често траже од њих и оно, што им бране и Божији и људски закони. Ал' ипак, *убиство* није пут да се сачува чедност. Грех не може бити средство да се брани врлина. За то су закони, власти, судови. За то се друштво постарало, да се свачије право и слобода сачува и заштити од ма какве било угрожавајуће опасности.

Испричаћемо овде кратко један најновији догађај који иде у прилог нашем размишљању.

У Коцелеву, окр. подринског, живео је са својом ћерком Персом, неки Димитрије Тадић. Живот њихов није за дуго био узмућен каквим било изненадним догађајем. Ал у последње доба отац удари у страну. Поче пити и — опијати се. Долазио је доцкан кући. Кад је највише алкохол дејствовао, у њему се појављиваше ниска и одвратна покуда. Ђерка се брањаше жељи очевој. Па не само то, него је салеташе да са другим што год „за кућу привреди“... Тако је текло неко извесно време. Од

својих гадних навика отац не хте одустати и онда наступи катастрофа. Једне вечери дође опет пијан. У њему се јави — *жеља*. Ђерка беше бледа... Отац пође посрћући њој. У глави Персиној сѣну једна страховита мисао. И нехотице њене руке дохватише грчевито сикиру. Отац дође на домак њој. У руци увређене девојке завитла се сикира. Ударац беше јак. Глава пијаног оца прсну и он паде мртав на земљу...

То је кратак опис овог ужасног догађаја. И ма да отац има не оспорне кривице, ипак она рука, коју је он од маља мала неговао и чувао, није требала да уништи живот свога родитеља. За ово дело Перса је осуђена на 10 година робије. Појава и жалосна и одвратна. Ми смо је само овде регистровали.

РЕЦЕНЗИЈЕ НА ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

Дело у свесци за новембар 1897. године доноси:

Полицијски Гласник. — Већ је изашло 17* бројева овога вавано уређиваног полицијског листа. Поред стручних правних расправа Полицијски Гласник доноси и занимљиве приче из полицијског живота. А вешто перо познатог криминалиста Тасе Ј. Миленковића објављује врло много поучне и у исто време интересне ствари. Сем тога овај лист доноси и слике оглашених разбојника и коцкара, што може корисно помоћи полицијским чиновницима у њиховој дужности. Полиц. Гласник излази један пут недељно, цена му је 20 динара годишње.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА

Понова молимо премештене наше претплатнике — чиновнике, да нам се дописом картом јаве, из места где су одсељени, како би знали где да им лист шаљемо. Ми им *доцније* не можемо дати накнадне бројеве, који се њиховом кривицом затуре.

„Полицајац“ са календаром за 1898. годину *готов* је, још пре 10 дана. У њему, поред остале корисне садржине има и 38 слика опасних зликоваца, лопова и коцкара. Он се по Београду у велико растура. У унутрашњост Србије послали смо свима који су поручили и новац у напред послали. А послали смо и онима, који су се показали као добри скупљачи „Полицијског Гласника“. Кад се ова књижица растури, штампачемо још једну, у којој ће бити много више слика но у овој првој, а биће их много и таквих, које неће улазити у „Полиц. Гласник“. И ако ће нас скупље коштати ова друга, даћемо је по истој цени од 1. динара.

* Погрешком слагача одштампано је 8.

ИЗРАЂУЈЕМО НАЈБОЉЕ И НАЈЛЕФТИНИЈЕ

УНИФОРМЕ ЗА ПОЛИЦИЈСКЕ ЧИНОВНИКЕ

КРОЈ И ИЗРАДА ИЗВРСНА.

Највеће стовариште за спрему, као што су: капа, нарамњак, сабља, кајас, темњак, рунавице, мамузе, несесери за пут и за јело, чутурице и т. д.

Најновији ценовник и мустре шаљемо на захтев бесплатно. — Молимо за што веће поручбине

МОРИЦ ТИЛЕР И КОМП.

ДВОРСКИ ЛИФЕРАНТИ

Њ. В. Краља од Србије, Њ. В. Цара и Краља Аустро-Угарске, Њ. В. Краља Грчког, Њ. В. Шаха персијског, Њ. В. Престолонаслед. грчког и Њ. В. Надвојводе Јосифа.

Београд, Краљ-Миланова улица (Теразије) бр. 9.